

Кваліфікаційні вимоги та види перевірки професійної компетентності державного реєстратора

Статтею 10 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» передбачено, що державним реєстратором є громадянин України, який має вищу освіту за спеціальністю правознавство, відповідає кваліфікаційним вимогам, встановленим Міністерством юстиції України, та перебуває у трудових відносинах з суб'єктом державної реєстрації прав.

Пунктом 5 статті 1 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» визначено, що державний реєстратор юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - державний реєстратор) - особа, яка перебуває у трудових відносинах з суб'єктом державної реєстрації, нотаріус.

Відповідно до Кваліфікаційних вимог до державного реєстратора, затверджених наказом Міністерства юстиції України 29 грудня 2015 року № 2790/5 (в редакції наказу Міністерства юстиції України від 04 листопада 2019 року № 3388/5 для державних реєстраторів прав на нерухоме майно та державних реєстраторів юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, що перебувають у трудових відносинах із суб'єктом державної реєстрації, крім вимог, передбачених Законами України «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про державну службу» та іншими законами України, встановлюються такі вимоги:

стаж роботи у сфері права не менше трьох років або на посаді державного реєстратора чи виконання функцій державного реєстратора не менше одного року;

успішне проходження спеціальної перевірки діяльності державного реєстратора в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань в порядку здійснення контролю, визначеному Кабінетом Міністрів України (для осіб, які до призначення на посаду державного реєстратора або виконання функцій державного реєстратора виконували функції державного реєстратора, перебуваючи у трудових відносинах з іншим суб'єктом державної реєстрації).

Порядком здійснення Міністерством юстиції контролю за діяльністю у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2016 р. № 990 (далі - Порядок) передбачено такі види перевірок професійної компетентності та відповідності кваліфікаційним вимогам, які проводить Міністерство юстиції України:

- **спеціальна перевірка** (особа працювала державним реєстратором);
- **тестування** (особа не працювала державним реєстратором).

Пунктом 8 Порядку передбачено, що **спеціальна перевірка** діяльності державного реєстратора в реєстрах проводиться у строк, що не перевищує 25 календарних днів з дати надходження до Мін'юсту від суб'єкта державної

реєстрації, на посаду державного реєстратора або на виконання функцій державного реєстратора в якому претендує особа, відповідного запиту, в якому обов'язково зазначаються такі відомості:

прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) претендента (у разі зміни таких відомостей також зазначаються прізвище, ім'я та по батькові до змін);

серія та номер паспорта громадянина України, відомості про дату та орган, що здійснив видачу паспорта громадянина України;

реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім випадків, коли фізична особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомила про це відповідному контролюючому органу і має відмітку у паспорті);

найменування суб'єкта державної реєстрації, в якому особа обіймала посаду державного реєстратора або виконувала функції державного реєстратора.

До запиту додаються засвідчені в установленому порядку відповідним суб'єктом державної реєстрації копії:

паспорта громадянина України;

документа про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім випадків, коли фізична особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомила про це відповідному контролюючому органу і має відмітку у паспорті);

документа про освіту;

трудової книжки.

Спеціальна перевірка діяльності державного реєстратора в реєстрах проводиться шляхом перевірки реєстраційних дій такого реєстратора в реєстрах із застосуванням вибіркового підходу та охоплює період обіймання посади державного реєстратора або виконання функцій державного реєстратора не більше двох місяців.

Інформація про результати спеціальної перевірки діяльності державного реєстратора в реєстрах надсилається Мін'юстом до суб'єкта державної реєстрації, який надіслав відповідний запит.

Особа, у діях якої за результатами спеціальної перевірки діяльності державного реєстратора в реєстрах виявлено одноразове грубе або неодноразове порушення законів під час проведення реєстраційних дій в реєстрах, вважається такою, що не пройшла спеціальну перевірку та не може бути призначена на посаду державного реєстратора або виконувати функції державного реєстратора.

Відповідно до пунктів 22-27 Порядку **тестування** на знання законодавства у сфері державної реєстрації проводиться за відповідним запитом суб'єкта державної реєстрації, на посаду державного реєстратора або на виконання функцій державного реєстратора в якому претендує особа, в якому обов'язково зазначаються такі відомості:

прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) претендента (у разі зміни таких відомостей також зазначаються прізвище, ім'я та по батькові до зміни);

серія та номер паспорта громадянина України, відомості про дату видачі та орган, що здійснив видачу паспорта громадянина України;

реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім випадків, коли фізична особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомила про це відповідному контролюючому органу і має відмітку у паспорті).

До запиту додаються засвідчені в установленому порядку відповідним суб'єктом державної реєстрації копії:

паспорта громадянина України;

документа про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім випадків, коли фізична особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомила про це відповідному контролюючому органу і має відмітку у паспорті);

документа про освіту;

трудової книжки.

Тестування на знання законодавства у сфері державної реєстрації проводиться за рішенням Мін'юсту не рідше ніж один раз на два місяці.

Повідомлення про дату, час та місце проведення тестування на знання законодавства у сфері державної реєстрації, а також прізвище, ім'я та по батькові осіб, які запрошуються на таке тестування, розміщуються на офіційному веб-сайті Мін'юсту не пізніше ніж за сім календарних днів до дня його проведення.

Для забезпечення прозорості проведення тестування на знання законодавства у сфері державної реєстрації здійснюється відеофіксація процедури тестування. Відеозаписи розміщуються на офіційному веб-сайті Мін'юсту не пізніше трьох робочих днів після завершення відповідного тестування.

Тестування на знання законодавства у сфері державної реєстрації проводиться у присутності не менш як двох посадових осіб Мін'юсту.

Перелік тестових питань на знання законодавства у сфері державної реєстрації та варіанти відповідей (із зазначенням правильної відповіді) розробляються Мін'юстом. Зразок тестового питання на знання законодавства у сфері державної реєстрації розміщується на офіційному веб-сайті Мін'юсту.

Проведення тестування на знання законодавства у сфері державної реєстрації та визначення його результатів здійснюються за допомогою програмного забезпечення, адміністрування якого здійснюється адміністратором єдиних та державних реєстрів, створення та забезпечення функціонування яких належить до компетенції Мін'юсту.